

[Valdemar Thomsen.]

efterleve Grundlovens Bud. Dette Spørgsmaal maa anstændigvis være besvaret paa en udtømmende Maade og i god Tid, forinden Folkeafstemningen finder Sted, og nu er der altsaa Lejlighed til, at det kan ske.

For at faa en Besked, der ikke paa nogen Maade kan misforstaas, tillader jeg mig da at rette følgende konkrete Spørgsmaal, som jeg vil bede saavel den højtærede Statsminister som den ærede Ordfører for Udvalget om at besvare: Agter Regeringen og de førende Partier at overholde § 2 i Afsnit I i det foreliggende Grundlovsforslag? I bekræftende Fald: Vil den grundlovsstridige Sammenblanding af den lovgivende og den udøvende Magt paa adskillige Omraader, f. Eks. med Hensyn til Danmarks Bank, med Hensyn til Radoraaet — der kunde nævnes flere Ting, men jeg vil nøjes med at spørge angaaende disse bestemte Omraader — blive bragt til Ophør?

Af Svaret, der gives paa dette Spørgsmaal, som jeg i og for sig maa beklage maa stilles, mener jeg afhænger manges Stilling. Det er i alt Fald Tilfældet for min Gruppes Vedkommende, og jeg tror da ogsaa for Titusinder af Vælgere. Vælgerne vil nemlig, det er min Tro, sammen med os andre forlange Respekt for Aand og Bogstav i den nye Grundlov.

Gregersen: Vi har een Gang stemt for Landstingets Afskaffelse, nemlig for det Forslag, som Regeringspartierne fremsatte i 1934, og nu, da der igen er Lejlighed til at faa Landstinget ud af Forfatningen, vil vi stemme for det ogsaa denne Gang. Jeg har i tidligere Taler motiveret, hvorfor vi ved Valget mellem det nye Grundlovsforslag og den gamle Forfatning afgjort maa foretrække det nye. Jeg har et Par Bemærkninger at gøre til et specielt Forhold.

Efter den nuværende Ordning har vi 225 Rigsdagsmænd. Deraf vælges de 76 ved indirekte Valg og af disse endda 19 ved Selvsupplering af de gamle i Landstinget, de saakaldte tingvalgte. Det var om dem, Venstredaktøren Haugner i „Nakskov Tidende“ spottende fremsatte Udtalelsen om Glorien, der blev til en Nathue. Den Glorie, han talte om, var den gamle Glorie af Sagskundskab, Dygtighed og moden Overvejelse, som Landstinget altid har yndet at smykke sig med, og Hr. Haugner skriver, at denne gamle Glorie fik sig en ny Oppudsning, da de tingvalgte kom ved den foregaaende Revision af Grundloven. Men desværre, siger han altsaa, har Tinget selv lavet sig en Nathue af Glorien ved den Maade, paa hvil-

ken Valget af de tingvalgte er praktiseret; man har, siger han, fejl brudt sig om Dygtighed og den Sagskundskab, som stod til Tjeneste uden for Tinget, og har foretaget Valget efter den gammelkendte Metode, der gaar under Navn af Sammenspising. Det er en Venstredaktørs Vurdering af den Del af Landstinget, der kaldes de tingvalgte.

Men altsaa, af de nuværende 225 Rigsdagsmedlemmer er 76 valgt indirekte og deraf 19 ved Knopskydning. Ved den nye Ordning falder Medlemsantallet med 15, saa der kun bliver 210. Antallet af de direkte valgte stiger fra 149 til 175, medens de indirekte valgtes Antal reduceres med 41, nemlig fra 76 til 35, altsaa med over Halvdelen, og dette medfører stærke Ændringer ogsaa rent partimæssigt. Venstre har i Dag 29 Medlemmer i Folketinget og 22 i Landstinget, i alt 51. Paa Grundlag af Valgtallene fra sidste Folketingsvalg vil Venstre efter den nye Ordning, der giver en retfærdig og forholdsmæssig Fordeling efter Stemmerne, faa 32 direkte valgte og 6 listevalgte, i alt 38.

Det vil altsaa sige, at af den Nedsættelse paa 15 Rigsdagsmedlemmer, der bliver Følgen af den nye Grundlov, maa Venstre afgive de 13. Men jeg vil gerne understrege, at det er ikke, fordi der bliver gjort Uret imod Venstre, det er ikke, fordi der indføres Bestemmelser, som giver det ene Parti Fordel paa de andre Partiers Bekostning, men det er ene og alene, fordi alle Mandater efter den nye Grundlov tilsikres Partierne ligeligt i Forhold til deres Stemmetal. De 13 Mandater, som Venstre, hvis Stemmetallene bliver de samme ved de kommende Valg, mister, er Mandater, som Venstre har besiddet for meget. Det vil altsaa sige, at den nye Ordning paa Valgomraadet bliver langt retfærdigere end den, der hersker, og derfor tror jeg heller ikke, det vil blive vanskeligt at samle de 45 pCt. ved Folkeafstemningen.

Af de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen nu fremførte, fremgik det ikke ganske klart, om det ærede Medlems Parti vilde stemme imod, eller det vilde undlade at stemme. Nu er Forholdet det, at det ærede Medlem gør alt, hvad han kan, ved de politiske Valg for at skaffe sig alle de Mandater, som han kan opnaa. Det er jo det, Partierne stræber efter, det er det, de sætter alle deres Kræfter ind paa.

Det vil det ærede Medlem ogsaa gøre ved det kommende Folketingsvalg, og jeg tror ikke, det ærede Medlem vil holde sine Vælgere tilbage paa Folkeafstemningsdagen,